

SPĚKTRUM 7

STU

PERIODIKUM STU V BRATISLAVE – AKADEMICKÝ ROK 2012/2013 MAREC – ROČNÍK XIX. / 51./

Novovymenovaní profesori na STU str. 3

Univerzitná regata str. 4

Nebezpečné farbivá str. 7

Deň učiteľov – 28. marec. Je známou pravdou, že učiteľ by mal byť spolu s rodičmi ten, ktorý otvára svet poznávania. Na jeho počiatku stojí zvedavosť. Táto ľudská vlastnosť je človeku vrodená a je nutnou podmienkou tvorivosti. Ak sa zvedavý človek vzdeláva, môže k nej dospieť, ale aj nemusí. Učiteľ bez invencie zvedavosť študenta zabíja a talent nerozvíja. Pre dobrého učiteľa musí byť študent partnerom a je dobré, ak sa pre študenta učiteľ stane vzorom. Vzorom nestačí byť len hĺbkou vedomostí, ale najmä odovzdávaním tvorivosti a skúsenosťou prežitého. Hlavnou úlohou každej dobrej školy je vytvoriť taký systém, aby sa študenti a učelia obohatovali. Jedni vedomosťami a túžbou poznávať, a druhí mladosťou a chuťou do života. Tradične dobrá univerzita sa vyznačuje nielen kvalitou vedy, umenia a vzdelávania, ale aj schopnosťou vytvárať vlastnú intelektuálnu elitu, ktorá formuje jej odborné smerovanie a hodnotový profil. Práve stabilita hodnotového systému je hlavným pilierom univerzitného prostredia, ktoré patrí do základného portfólia každého kultúrneho národa. Jeho kvalitu primárne neurčujú financie či prístroje a zariadenia, ale odborná a ľudská hodnota tých, ktorí tieto vzťahy tvoria. Z histórie poznáme veľa príkladov, keď vynikajúce vedecké či filozofické školy vznikli v nežičlivom prostredí. Aj dnes právom poukazujeme na zmeny, ktoré učiteľa vytláčajú na okraj spoločenského záujmu. Tento stav musí byť pre univerzitné školstvo výzvou na vlastnú sebareflexiu a hľadanie ciest ako tento stav zmeniť. Úloha učiteľa teda nie je ľahká. Napriek dynamickému svetu, v ktorom žijeme, platí pre naše povolanie Komenského citát *Omnia sponte fluant, absit violeta rebus*. Nech sa nám darí v napĺňaní týchto cieľov.

JÁN ŠAJBIDOR
dekan FCHPT STU

SPEKTRUM 7

Vydáva Slovenská technická univerzita v Bratislave,
Vazovova 5, 812 43 Bratislava,
mobil: 0917 669 584, fax: 02/57294 333, e-mail: spektrum@stuba.sk

Obsah

ĽUDIA, TÉMY, UDALOSTI	3 - 4
STU má zastúpenie v Rade vlády pre vedu	
Novovymenovaní profesori na STU	
Univerzity si smerujú sily v historických pretekoch	
ZAÚJALO NÁS	5
EK podporí investície do výskumu	
OČAMI ŠTUDENTOV	6
Úspešní športovci na MTF STU v Trnave	
KALEIDOSKOP	7
Nebezpečné farbivá	
STAVEBNÁ FAKULTA	8
Novootvorené plotrovacie a kopírovacie stredisko	
11. reprezentačný ples stavbárov	
STROJNÍCKA FAKULTA	9
Strojárska olympiáda a Deň otvorených dverí	
FAKULTA ELEKTROTECHNIKY A INFORMATIKY	10
Technologické centrum na transfer technológií	
Elitná jednotka	
FAKULTA CHEMICKEJ A POTRAVINÁRSKEJ TECHNOLOGIE	11
Ochrana kultúrneho dedičstva	
FAKULTA ARCHITEKTÚRY	12
Noc architektúry – Let's get punk	
Slovenská ľudová architektúra	
MATERIÁLOVOTECHNOLOGICKÁ FAKULTA SO SÍDLOM V TRNAVE	13
Profesor Moravčík – doctor honoris causa	
Job Day	
Týždeň doktorandov 2013	
FAKULTA INFORMATIKY A INFORMAČNÝCH TECHNOLOGIÍ	14
Snežná googlovica	
Prví návštevníci	
ŠPORT	15
Lyžiarsky kurz nielen pre chemikov	
Zimné študentské hry 2013	

••••• SPEKTRUM STU

Technik – revue slovenských technikov, 9 ročníkov – 1940-1949;
Technika – závodný časopis SVŠT, 9 ročníkov – 1958-1967;
Technika – revue SVŠT, 2 ročníky – 1968-1970;
Technika – spravodajca SVŠT, 8 ročníkov – 1982-1990;
Informácie STU, 5 ročníkov – 1990-1994

Výkonná redaktorka: Iva Šajbidorová

Grafická koncepcia: Matúš Lelovský, Juraj Blaško

Grafická úprava: Ivan Páleník

Redakčná rada: Irena Dorotjaková, Martin Foltin, Miroslav Hutňan, Valéria Kocianová, Marian Králik, Zuzana Marušincová, Ivan Páleník, Marián Peciar, Milan Petráš (predseda), Tatiana Sikorová, Daniela Špirková, Peter Telek, Eva Troščáková.

Tlač: Vydavateľstvo STU, Bratislava.

Registrácia: EV 3646/09. ISSN 1336-2593.

Za obsah dodaného príspevku zodpovedá jeho autor. Redakcia nemusí súhlasiť so všetkými publikovanými názormi. Nepredajné.

Foto na titulnej strane: Pyrit - Detail povrchu pyritovej rudy. Autor: Milan Marónek

STU má zastúpenie v Rade vlády pre vedu

Pri Vláde Slovenskej republiky vznikol nový poradný orgán – Rada vlády pre vedu, techniku a inovácie. Za člena rady bol vymenovaný aj rektor STU prof. Ing. Robert Redhammer, PhD., ktorý tu bude zastupovať združenie výskumne a technicky orientovaných univerzít.

Rada má 23 členov a predsedá jej premiér Robert Fico. Jej úlohou je koordinácia spolupráce asociácií a združení reprezentujúcich jednotlivé sektory výskumu a vývoja so zástupcami podnikateľov. Nový

poradný orgán vlády má poskytovať podnety, návrhy a odporúčania k otázkam týkajúcim sa vedy, techniky a inovácií v oblasti, biotechnológií, potravinárstva, stavebných výrobkov, produkcie a spracovania dreva, lesníctva a inovácií v zdravotníctve a pôdohospodárstve.

IVA ŠAJBIDOROVÁ

Novovymenovaní profesori na STU

Prezident SR Ivan Gašparovič 5. marca 2013 vymenoval 27 nových vysokoškolských profesorov.

V príhovore k pedagógom prezident zdôraznil, že profesorský titul zaväzuje k zvýšenej aktivite. „Najmä v oblasti vedeckovýskumnej

práce na vás čakajú náročnejšie povinnosti. Pri ich plnení majte na myslí, že vychovávate našich mladých ľudí. Neľutujte ani minútu, ktorú venujete vzdelanosti a výchove mladých ľudí, tvorivej atmosfére vo svojich kolektívoch, zomknutosti našej spoločnosti, ale

dnes i medzinárodnej spolupráci,“ povedal I. Gašparovič.

Medzi vymenovanými sú aj traja profesori zo Slovenskej technickej univerzity v Bratislave:

prof. Ing. Ľudovít Jelemenský, DrSc.

Ústav chemického a environmentálneho inžinierstva
študijný odbor: chemické inžinierstvo
Fakulta chemickej a potravinárskej technológie

V pedagogickej oblasti je významný jeho podiel na zavedení študijného modulu *bezpečnostné inžinierstvo*, v rámci ktorého prednáša viacero predmetov v 1. i 2. stupni štúdia. Je spoluautorom 1 monografie, 1 vysokoškolskej učebnice, 1 skriptu a 2 učebných textov v elektronickej

forme. Zameriava sa na štúdium dynamiky chemických reaktorov, ich matematickým modelovaním na predikciu nebezpečenstva v neštandardných podmienkach prevádzky a aj na problematiku využitia biomasy a odpadov na produkciu energie a materiálov. Finančné nároky svojej vedeckej práce zabezpečuje vďaka domácim a zahraničným grantom. Jeho vedecká a publikačná činnosť je rozsiahla. Svedčí o tom 53 CC publikácií, 162 vedeckých príspevkov z konferencií a početné ohlasy na jeho práce (184 SCI citácií). Významná je aj jeho spolupráca s priemyslom, ktorá vyústila do realizačných výstupov v priemysle.

prof. Ing. Milan Polakovič, PhD.

Ústav chemického a environmentálneho inžinierstva
študijný odbor: chemické inžinierstvo
Fakulta chemickej a potravinárskej technológie

Počas svojho pedagogického pôsobenia na fakulte sa podieľal na zavedení niekoľkých nových predmetov. Aj vďaka jeho úsiliu je bakalársky a inžiniersky študijný program *chemické inžinierstvo* kompatibilný s programami známych svetových univerzít. Významné výsledky

dosiahol v individuálnej práci so študentmi. Bol vedúcim obhájených 14 dizertačných, 34 diplomových a 15 bakalárskych prác. Je spoluautorom 1 učebnice a 5 elektronických učebných textov. Jeho vedecký výskum sa zameriava najmä na oblasť biochemického inžinierstva, na vývoj chromatografických a adsorpčných separačných procesov v priemyselných biotechnológiách, stabilitu biokatalyzátorov, návrh a optimalizáciu bioreaktorov. O význame jeho vedeckej práce svedčí bohatá publikačná činnosť (66 CC publikácií, 94 článkov v nekarentovaných časopisoch, 159 vedeckých príspevkov na konferenciách) a 469 SCI citácií.

prof. Ing. Maroš Soldán, PhD.

Ústav bezpečnostného a environmentálneho inžinierstva
študijný odbor: bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
Materiálovotechnologická fakulta

Na Slovenskej technickej univerzite pôsobí od roku 1996. Zabezpečoval a zabezpečuje výučbu viacerých predmetov v odbore *bezpečnosť a ochrana pri práci*. Pod jeho vedením boli vybudované laboratória na výskumnú činnosť i praktické cvičenia študentov. Je autorom

2 monografií, 1 vysokoškolskej učebnice, 3 skriptu, 2 učebných textov. Hlavnou náplňou jeho vedeckovýskumnej činnosti je monitorovanie a odstraňovanie nebezpečných látok v pracovnom prostredí progresívnymi metódami. Zameriava sa však aj na využitie odpadových materiálov z výroby kovov ako alternatívnych katalyzátorov resp. adsorbentov. Výsledky svojej vedeckej práce publikoval v renomovaných vedeckých časopisoch. Evidovaných je vyše 160 citácií v zahraničných časopisoch. Poznatky zo svojej výskumnej práce využil aj pri vypracovaní expertných posudkov v oblasti BOZP pre viacero firiem.

Univerzity si zmerajú sily v historických pretekoch

Bratislavské vysoké školy si to spolu „rozdajú“ na Dunaji. V meste vzniká nová tradícia – preteky v typickom univerzitnom športe – veslovaní na osemveslici. Historicky prvú „Univerzitnú regatu – Bratislava“ bude sprevádzať množstvo atraktívnych podujatí v rámci sprievodného Dňa bratislavských vysokoškolákov. Stretneme sa 4. 5. 2013 na Námestí M. R. Štefánika pri Eurovea.

V Bratislave študuje viac ako 62 tisíc vysokoškolákov. Približne toľko ľudí žije podľa posledného sčítania v bratislavskej mestskej časti Ružinov. Alebo v bratislavskom Novom Meste, Rači a Vajnorocho dohromady. A to je skvelý dôvod na oslavu. Vysoké školy sa preto rozhodli založiť novú tradíciu a organizujú prvý Deň bratislavských vysokoškolákov. Podujatie sa koná pod záštitou primátora mesta Bratislava Milana Ftáčnika.

„Podujatie má cieľ zviditeľniť vysokoškolákov v hlavnom meste a založiť tradíciu stretnutí študentov bratislavských univerzít, prípadne, v budúcnosti aj partnerských univerzít zo zahraničia,“ hovorí prorektor Milan Sokol zo Slovenskej technickej univerzity, ktorá je hlavným organizátorom prvého ročníka podujatia.

Na podujatí sa zúčastňujú aj ďalšie vysoké školy – Univerzita Komenského, Ekonomická univerzita, Vysoká škola výtvarných umení, Vysoká škola múzických umení, Slovenská zdravotnícka univerzita, Akadémia policajného zboru.

„Univerzitná regata bola pre nás príjemnou výzvou. To, že sme sa ju rozhodli prijať, je dôkazom zdravej súťaživosti našich univerzít nielen v oblasti vzdelávania a vedy, ale i športu. Naša účasť je taktiež vyjadrením snahy akademickej obce aktivizovať a zlepšovať spoločenskú atmosféru v Bratislave,“ uviedol Karol Mičieta, rektor Univerzity Komenského v Bratislave.

Hlavným podujatím v rámci Dňa bratislavských vysokoškolákov budú preteky Univerzitná regata – Bratislava. Ide o historicky prvú preteky osemveslíc zložených z tímov študentov a zamestnancov Slovenskej technickej univerzity, Univerzity Komenského a Ekonomickej univerzity. Lode odštartujú o 15.00 pri Karloveskom ramene, do cieľa pri Eurovea dorazia približne do 20 minút. Priebeh pretekov bude možné sledovať v priamom prenose na veľkoplošnej obrazovke na Námestí M. R. Štefánika. Prenos zabezpečí televízia mc2.

Program počas Dňa bratislavských vysokoškolákov sa však začne už skôr, od 13. hodiny budú v sobotu 4. mája 2013 na Námestí M. R. Štefánika pri Eurovea vystupovať vysokoškolské umelecké súbory.

V rámci sprievodných podujatí školy predstavujú verejnosti najzaujímavejšie projekty, ktoré prebiehajú na univerzitnej pôde. Slovenská zdravotnícka univerzita predvedie simulovanú záchrannú akciu, Slovenská technická univerzita predstaví tím študentov Strojníckej fakulty, ktorí zostrojili vlastnú formulu a jazdia s ňou na okruhoch. Tím z Fakulty elektrotechniky a informatiky predstaví robotov, kto-

rých študenti programujú. Vysoká škola výtvarných umení predstaví študentské diela na výstave. Verejnosť si bude môcť vyskúšať aj veslovanie na veslárskych trenažéroch. Zaujímavé prekvapenia chystá aj Univerzita Komenského v Bratislave.

Oslavy bratislavských študentov zavŕši Noc vysokoškolákov. Zábava prepukne o 21.00 vo Vysokoškolskom klube Elam v Mlynskej doline. Vstup pre študentov so študentským preukazom je zdarma.

Čo je to regata?

- regata znamená preteky lodí, v tomto prípade ide o preteky osemveslíc na Dunaji
- ako regata boli prvý raz označené preteky lodí v Benátkach v 13. storočí
- loď osemveslica je dlhá 18,5 metra a váži 92 kg, s posádkou a veslami sa váha blíži k jednej tоне
- pretekári na osemveslici urobia asi 36 až 40 záberov za minútu, je to rýchlosť a sila, ktorá by dokázala za loďou utiahnuť aj vodného lyžiara
- v anglofónnych krajinách je veslovanie univerzitným športom číslo 1, vo Veľkej Británii je viac ako 600 veslárskych klubov, len v Londýne okolo stovky
- pre porovnanie, v ČR je 33 veslárskych klubov a na Slovensku 5
- známe sú preteky univerzitných tímov z Oxfordu a Cambridge na rieke Temža, minulý rok ich sledovalo 250-tisíc divákov, tento rok sa uskutočnia už 159. preteky
- na Slovensku vznikali prvé veslárske kluby na konci 19. storočia práve v Bratislave, z tohto obdobia pochádzajú aj prvé zmienky o pretekoch na Dunaji, preteky osemveslíc usporadúva aj Slovenský veslársky zväz.

Koľko je v Bratislave vysokoškolákov:

- Univerzita Komenského: 27 714
- Slovenská technická univerzita: 17 796
- Ekonomická univerzita: 11 540
- Slovenská zdravotnícka univerzita: 2 612
- VŠMU: 1 105
- Akadémia policajného zboru: 709
- VŠVU: 672
- CELKOVO: 62 148

(Zdroj: Centrálny register študentov, www.portalvs.sk)

ANDREA HAJDÚCHOVÁ

EK podporí investície do výskumu

Vedecký výskum a inovácie patria medzi hlavné priority EÚ. So záujmom sme preto privítali na pôde univerzity zástupcu generálneho riaditeľa Spojeného výskumného centra Európskej komisie prof. RNDr. Vladimíra Šucha, DrSc. Vypočúť si názory a skúsenosti človeka, ktorý pracuje priamo v centre európskej vednej politiky bolo pútavé a prínosné. Európsky pohľad na tému nanajvýš aktuálnu – postavenie vedy v riadení spoločnosti je inšpiráciou a výzvou zároveň. Slovenský výskum nie je podľa prof. Šucha na mape svetovej vedy veľmi viditeľný. Príčin je viacero. Málo efektívny školský systém a zaostávajúca podpora špičkového výskumu zo strany štátu. V európskom

výskumnom priestore je veľká konkurencia. Hodnotenie predkladaných projektov sa neustále sprísňuje, pričom sa kladie veľký dôraz na ekologické dopady a ekonomickú efektívnosť vynaložených finančných prostriedkov. Výstrahou pred unáhlenosťou bola neuvážaná podpora produkcie biopalív vyrábaných z rastlinných olejov. Podrobnejšia ekonomická a ekologická analýza ukázala negatívne dopady na životné prostredie (vysušovanie mokradí v Ázii) i problematický ekonomický prínos. Spoločnosť treba neustále presviedčať o zmysluplnosti vedeckého bádania. Postoj verejnosti k vedcom je veľmi nestály, a ľahko ovplyvniteľný momentálnym neúspechom. Dobrým príkladom je jadrová havária v japonskej Fukušime. Obyvatelia tejto ostrovnej krajiny boli presvedčení, že vedecký pokrok im zaručí bezpečnosť. Tradičnú úctu k autoritám toto nešťastie poznamenalo a podľa nedávneho prieskumu rešpekt k vedcom u japonského obyvateľstva významne poklesol.

Na záver sa prof. Šucha v diskusii venoval nadmernej byrokratickej zaťažnosti našich výskumníkov, kvalite vzdelávacích inštitúcií a systému školstva v EÚ. Privítal iniciatívu o možnostiach spolupráce v oblasti jadrového výskumu.

IVA ŠAJBIDOROVÁ

Vedec roka SR 2012

Centrum vedecko-technických informácií SR, Slovenská akadémia vied a Zväz slovenských vedekotechnických spoločností vyhlásili súťaž Vedec roka SR 2012 pre významných slovenských vedcov, technológov a mladých výskumníkov.

Cieľom 16. ročníka súťaže je profesionálne a spoločensky vyzdvihnúť najlepšie a najvýznamnejšie osobnosti vedeckého sveta, ako aj dosiahnuté výsledky vo vede a výskume na Slovensku. Ocenenia za rok 2012 budú udelené v piatich kategóriách:

- Vedec roka SR
- Technológ roka SR
- Mladý výskumník roka SR

- Uznanie za celoživotné dielo v SR
- Za výsledky v programoch EÚ

Návrhy na ocenenie je potrebné poslať do 5. apríla 2013 e-mailom na adresu: ncp-vat@cvtisr.sk a poštou na adresu: Národné centrum pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti, Centrum vedecko-technických informácií SR, Lamačská cesta 8/A, 811 04 Bratislava.

Slávnostné vyhlásenie výsledkov súťaže sa uskutoční dňa 14. 5. 2013.

redakcia

Prvý krok k úspechu

Manageria Leadership Program (MLP) je kľúčovou aktivitou neziskovej organizácie Manageria. Jeho poslaním je podporiť mladých študentov, budúcich lídrov, v realizovaní ich cieľov a snov, napríklad všimnúť si a meniť veci okolo seba k lepšiemu.

Študenti absolvujú rôzne tréningy a rozvíjajú zručnosti, ktoré budú v pracovnej praxi potrebovať. Stretávajú sa s ľuďmi z biznisu, koučami a mentormi, ktorí s nimi diskutujú, pomáhajú im nájsť cestu, ktorou sa chcú po skončení školy uberať a pripraviť sa na ňu tak, aby boli úspešní. MLP nedáva študentom ďalšie odborné vzdelávanie, je to skôr „škola života“ pre tých, ktorí majú ambície a chcú niečo dokázať. V MLP sú študenti vedení k tomu, aby nečakali až do piateho ročníka, ale už oveľa skôr sa zamýšľali nad svojou kariérou. Prostredníctvom mentoringu a stáží sa im v Managerii snažia sprostredkovať reálnu skúsenosť s tým smerovaním, ktoré si zvolili, aby zistili, či je to naozaj to, čo chcú v živote robiť. Nikto nikoho nevodí za ruku, nerobí pre študentov sprostredkovateľa pri hľadaní práce, ale vytvára sa im priestor. A pokiaľ sú schopní a aktívni, vedia tieto príležitosti uchopiť a využiť ich.

Ako sa do Managerie dostať? Od februára do 2. apríla beží nábor do MLP. Životopisy môžu študenti zasielať do 2. apríla na adresu nabor@manageria.org. Formuláre sú k dispozícii na webovej adrese www.manageria.org v sekcii MLP. Veľa aktuálnych informácií sa dozvieš aj na Facebooku Managerie.

Aktuálny nábor je niečím špeciálny. Je masívnejšie orientovaný na neekonomické univerzity a fakulty, teda aj na Slovenskú technickú univerzitu. Ak sa pozrieš na dnešný svet biznisu, tak mnoho lídrov nemá vyštudované len ekonomické smery. Preto Manageria otvorila brány všetkým študentom, nezávisle na odbore, ktorý študujú.

Tento rok má MLP ambíciu prilákať viac študentov zo sveta technológií a práva, preto, že v týchto odboroch tiež drieme potenciál, ktorý Slovensko potrebuje. Každý veľký úspech začína malým projektom. V Managerii sú ochotní podporiť ťa a podať ti k nemu pomocnú ruku. Viac info na www.manageria.org, www.facebook.com/Manageria

L. ŠEBESTOVÁ

Úspešní športovci na MTF STU v Trnave

Materiálovotechnologická fakulta v Trnave je najväčšou spomedzi fakúlt STU, ale to nie je jej jediná prednosť. Môže sa okrem iného pochváliť i tým, že na nej študujú mladí ľudia, ktorí vo svojej športovej disciplíne dosiahli slovenské i medzinárodné úspechy.

Marián Ostrčil – rýchlostná kanoistika

3. ročník, študijný program personálna práca v priemyselnom podniku, komb. forma štúdia.

Marián Ostrčil reprezentuje Slovenskú republiku v rýchlostnej kanoistike už od rokov 1995 – 1998, keď reprezentoval krajinu v juniorských kategóriách. Tento rodený Bratislavčan od detstva chodieval do lodenice v Karloveskej zátoky, kde ho držať pádlo naučil otec Jaroslav Ostrčil, ktorý bol jeho prvým trénerom. V Bratislave zotrval do roku 1999, odtiaľ zamieril do Dukly Trenčín, bašty našej rýchlostnej kanoistiky. Jej dres obliekal do februára 2006, potom prešiel do Slávie UK a súčasne aj do Národného športového centra. Vďaka spolupráci s olympijským víťazom Maďarom Attilom Vajdom a jeho tréningovou skupinou dosiahol najväčší úspech vo svojej kariére 2. miesto na MS v Duisburgu (2007). Od roku 2010 preteká za VŠC Banská Bystrica. Veľmi cenné výsledky, ktoré posunuli Mariána ďalej, boli víťazstvá na juniorských majstrovstvách Európy a majstrovstvách Európy do 23 rokov. K jeho ďalším významným úspechom patria:

7. miesto na trati C1 1000 m na Olympijských hrách v Aténach (2004), 2. miesto na Majstrovstvách sveta v nemeckom Duisburgu (2007), 3. miesto na Majstrovstvách Európy v španielskej Trasone a rovnako 3. miesto na Majstrovstvách sveta v poľskej Poznani (2010). Momentálne sa pripravuje na svoju 26. pretekársku sezónu v chorvátskom Ploče.

Barbora Jakubičková – motocyklový šport

3. ročník, študijný program personálna práca v priemyselnom podniku.

Barbora „Bora“ Jakubičková pochádza z Dolného Srnia, má 22 rokov a už päť rokov je motorka jej najväčšou kamarátkou, s ktorou sa preháňa po cestných okruhoch celej Európy takmer viac ako dvestokiletrovou rýchlosťou. Na svojej Hondě dokázala vo svojej triede 125 GP konkurovať najrýchlejším mužom v motocyklovej súťaži Alpe Adria Cup, ktorý možno charakterizovať ako majstrovstvá Európy. Za sebou má teda svoju najúspešnejšiu sezónu, v rámci spomínaných pretekov prešla cieľom na celkovom druhom mieste v šampionáte Alpe Adria Cup. Barbora je spokojná, z výsledku sa teší aj otec Roman Jakubička, ktorý ju k motocyklu priviedol. K Barboriným ďalším najvýraznejším úspechom patria: päťkrát vystúpila na pódium pre trojicu najlepších v sezóne 2012, v Poznani skončila na 1. mieste a v svojej motocyklovej kariére skončila veľa krát na stupni víťazov. Na Slovensku je Barbora vo svojej kategórii jedinou ženou a reprezentantkou v tejto kategórii. V Čechách a v Poľsku jazdí po jednej pretekárke,

v Nemecku dve. V súčasnosti Barbore i jej otcovi robí najväčšie starosti nastávajúca sezóna, na ktorú ešte nemajú dost sponzorov, ale obaja dúfajú, že úspešná „Bora“ bude môcť pri svojom obľúbenom športe ostať. Sezónu 2013 plánuje začať v kategórii 125 GP úvodnými pretekmi na Slovakiaringu. Ďalšie pokračovanie sezóny by chcela absolvovať v kategórii Stock 600.

Bc. Monika Zemková – športová strelba

5. ročník, študijný program priemyselný manažment.

Bakalárka Monika Zemková, rodáčka z Pečeniad, má na svojom konte slušnú zbierku medailí. K jej posledným najvýznamnejším úspechom patria: 1. miesto na Svetovej letnej univerziáde v čínskom Šen-čene (2011), 9. miesto v Svetovom pohári v americkom Tuscone (2012) či 2. miesto na Majstrovstvách Slovenska (2012). Ako juniorka získala zlato na Majstrovstvách Európy v Granade a striebro na Majstrovstvách sveta na Cypre v roku 2007, a ako skeetový team získali zlato na ME v Rusku 2010, striebro na ME a bronz na MS v roku 2011. Športovej strelbe sa venuje od svojich 14 rokov a odvtedy precestovala so slovenským družstvom v športovej strelbe, v ktorom sú i olympioničky Danka Barteková a Zuzana Štefečeková, veľa krajín. Mimochodom práve svoju reprezentačnú kolegyňu Danku Bartekovú porazila v strelbe na skeet v k.o. rozstrele na Svetovej univerziáde v Šen-čene. Monika

Zemková bola navrhnutá za študentskú osobnosť Slovenska školského roka 2011/2012 v rámci projektu zastrešovaného prezidentom SR – I. Gašparovičom a v roku 2012 získala aj Cenu Primátora mesta Trnava.

GABRIELA CHMELÍKOVÁ

Nebezpečné farbivá

Dávajte si pozor na kozmetiku, ktorú používate po holení či depilovaní. A všimajte si pozorne zloženie lízaniiek, tvrdých cukríkov a cmúľacích pastiliek. Syntetické farbivá v nich obsiahnuté sa cez narušenú pokožku a sliznice ústnej dutiny môžu dostávať priamo do krvného obehu. Potvrdzujú to výsledky výskumníčov z Fakulty chemickej a potravinárskej technológie STU.

„Syntetické farbivá sú zložkami prípravkov bežného života, takže ich prijímame opakovane a počas dlhých rokov. Vedecká obec je v súčasnosti znepokojená zdravotnými rizikami najmä azofarbív a trifenylmetánových farbív. Diskutuje sa o ich obsahu v potravinách, ale len malá pozornosť sa venuje osudu týchto farbív, keď sú aplikované na pokožku a sliznice. Zatiaľ čo po požití sú farbivá čiastočne degradované a zneškodňované v gastrointestinálnom trakte, pri prieniku do živých štruktúr kože sa dostávajú priamo do krvného obehu, čo môže mať ešte závažnejšie dôsledky pre zdravie,“ doc. Ing. Jarmila Hojerová, PhD., vysvetľuje dôvody výskumu jej kolektívu.

V rámci doktorandskej práce Mgr. Marianny Lucovej, PhD., sa kolektív okrem iného zamerail na hodnotenie kožného a slizničného prieniku zdravotne kontroverzných trifenylmetánových farbív, predovšetkým často používaných Brillantnej modrej (na obale kozmetiky je identifikovateľná kódom CI 42090, na obale potravín kódom E133) a Patentnej modrej (CI 42051 resp. E131).

„Cez intaktnú (nepoškodenú) pokožku farbivá neprenikali do živých štruktúr organizmu, a to ani vtedy, keď bola pôsobeniu kozmetických prípravkov vystavená 24 hodín. Pre zvýšenie atraktivity určitých druhov kozmetiky je preto použitie syntetických farbív tolerovateľné. Inak tomu bolo, keď bariérová vrstva pokožky bola narušená bežným holením či depilovaním. Najvýraznejší prienik farbív do živých vrstiev kože sme zaznamenali pri aplikácii prípravkov

s obsahom liehu (pleťovej vody, lotionu a gélu po holení), ktoré sú nimi často prifarbované“, hovorí Jarmila Hojerová.

Keďže v Európskej únii od roku 2009 je testovanie kozmetiky na živých zvieratách zakázané, výskumníčky hodnotili kožnú absorpciu metódami in vitro, teda v špeciálne upravených difúzných komôrkach za podmienok simulujúcich prienik u človeka. Ako difúznú membránu použili intaktnú a holením narušenú kožu z prasacieho ucha, ktorá je Svetovou zdravotníckou organizáciou, Európskou komisiou a OECD uznaná ako vyhovujúca alternatíva za ľudskú kožu.

Výskumníčky hodnotili aj prienik farbív zo slín cez povrch jazyka počas užívania lízaniiek a tvrdých cukríkov. Ako difúznú membránu použili sliznicu izolovanú z prasacieho jazyka, čo je podľa dostupných informácií svetová priorita v týchto štúdiách. Aj keď množstvá resorbovaných farbív neboli veľké, vzhľadom na tenké a mimoriadne prekrvené tkanivo jazyka, je prenik nedegradovaných farbív priamo do krvného obehu znepokojujúci.

„Sme toho názoru, že povolenie používať tieto farbivá do kozmetiky určenej na ošetrovanie narušenej pokožky, rovnako ako do tvrdých cukrovín, ktoré sú v relatívne dlhom kontakte so sliznicou jazyka, by mali zodpovedné orgány EÚ prehodnotiť,“ uzatvárajú Jarmila Hojerová a Marianna Lucová.

Výsledky výskumu boli ihneď publikované v renomovanom časopise Food and Chemical Toxicology.

V súčasnosti sa kolektív doc. Hojerovej venuje hodnoteniu kožného prieniku ultrafialových filtrov (zdravotne kontroverzné chemické látky) v prípravkoch na opaľovanie, ako aj parabénov (konzervačné látky podozrivé z narušania hormonálneho systému človeka) používaných v širokom spektre kozmetiky.

ANDREA HAJDÚCHOVÁ

Budúcnosť ukrytá v nenápadnej rúrke

Objav nazvali pláštom magnetickej neviditeľnosti. Nie je to ani módný, ani rozprávkový plášť. Jeho tajomstvo je zatiaľ ukryté v nenápadnej rúrke s priemerom 12,5 mm a dĺžkou 12 mm, vytvorenej z viacerých vrstiev supravodivých a feromagnetických materiálov. Podarilo sa ho vytvoriť tímu z Elektrotechnického ústavu SAV (EÚ SAV) pod vedením doc. Ing. Fedora Gömöryho, DrSc., absolventa Elektrotechnickej fakulty SVŠT (dnes FEI STU).

Gömöryho tím patrí medzi špičkové, zaoberajúce sa supravodičmi a má vo svete dobré meno. Možno aj preto, lebo výpočty kombinujú s experimentmi. „Alumnisti“ sa o tom mohli presvedčiť na februárových Rozhovoroch s vedou. V rektorátnej zasadačke z termosky „vybehol“ ako džin z fľaše dusík, charakteristický svojím dymom a živý pokus sa po prvýkrát začal v tomto priestore... Supravodivé materiály sú výnimočné tým, že sú schopné prenášať veľké prúdy, majú prakticky nulový odpor a teda nulové straty. Aj pri objave plášťa magnetickej neviditeľnosti spojili naši výskumníci feromagnetiká a supravodiče. Predchádzali tomu mnohé diskusie a spolupráca s kolegami z Barcelony, ktorí na tejto téme teoreticky pracovali už dlhší čas. Požiadali kolegov z EÚ SAV o experimentálne overenie svojich výsledkov. A podarilo sa. Páska pláštika má v tomto štádiu obmedzenú šírku a funguje len v prípade, keď sa schladí na mínus 195 stupňov Celzia. V súčasnosti je vôkol tohto magnetického plášťa ešte veľa nezodpovedaných otázok. Podstatné však je, že je na svete.

Prirodzene, každého zaujíma využitie plášťa. Podľa doc. Gömöryho je, zatiaľ, v plienkach. Vyžiada si ešte veľa neúnavnej práce v laboratóriu, aby sa výhody tohto objavu premietli do reálneho života. Jednou z možností je ochrana kardiostimulátorov, či bajpasov pred magnetickým žiarením.

R. WAGNEROVÁ

Novootvorené plotrovacie a kopírovacie stredisko

V stredu 27. februára 2013 sa na pôde Stavebnej fakulty, v priestoroch Centra informačných technológií v bloku B, uskutočnilo slávnostné otvorenie obnoveného plotrovacieho a kopírovacieho strediska (PAKS).

Podnetom na vznik strediska PAKS, tak, ako spomenul vo svojom príhovore dekan prof. Kopáčik – boli pre vedenie fakulty tri impulzy: želanie študentov mať služby „žité na mieru“ pod jednou strechou na pôde fakulty, redukcia doterajších služieb študentského pracovného servisu ŠTOR a tretím impulzom bolo dlhodobé úsilie o jednotnú koncepciu tvorby podporných priestorov pre študentov na fakulte v rámci ideovej spolupráce vedenia fakulty s katedrou architektúry (s terajšími mladými pracovníkmi – absolventmi KARC SvF).

Dekan SvF Alojz Kopáčik slávnostným prestrihnutím pásky spoločne so zástupcom zhotoviteľa Ing. Ivanom Dohnánym, konateľom firmy Irvo, spol. s r. o., odovzdali do užívania zrekonštruované

stredisko, ktorého ponúkané služby mohli vyskúšať hneď na ostro aj prítomní študenti. Okrem kopírovacej a tlačovej služby s farebnými aj čiernobielymi výstupmi do formátu A3 budú môcť záujemcovia využiť plotrovanie farebné, ako aj čiernobiele do formátu A0, skenovanie farebné, ako aj čiernobiele do formátu A3, a tiež rýchly dokumentový skener farebný aj čiernobiely vo formáte A4. Novinkou je samoobslužné kopírovanie a tlač, viazanie hrebeňovou väzbou a tiež laminovanie. Zámerom do budúcnosti je rozšíriť služby o predaj kancelárskych potrieb, ako i reklamných a propagačných predmetov fakulty.

Sprístupnené služby strediska sú k dispozícii nielen študentom, ale aj katedrám a iným pracoviskám STU. Prevádzková doba počas semestra bude: pondelok až piatok od 8.00 hod. do 13.00 hod. a od 13.30 do 16.00 hod.

VALÉRIA KOCIANOVÁ

11. reprezentačný ples stavbárov

Kongresová sála v City Hotel Bratislava patrila 11. februára stavbárom. Stavebná fakulta STU, Združenie absolventov a priateľov Stavebnej fakulty (ZA SvF) v spolupráci so Zväzom stavebných podnikateľov Slovenska (ZSPS) a Slovenskou komorou stavebných inžinierov (SKSI) zorganizovali pre svojich absolventov, inžinierov a priateľov v poradí už 11. reprezentačný ples. Po úvodnom slávnostnom príhovore dekana Kopáčika a predsedu ZA SvF Andreja Šoltésza vyzvali prominentných hostí do tanca páry z Karloveského tanečného centra. Pudlíci Herbie a Doby s titulom Master of Dogdancing predviedli zas tanečné kreácie navrhované a vytancované na domácich

i zahraničných majstrovských súťažiach pod vedením Saši Vavrovej, predsedníčky Slovenského klubu tanca so psom. Spestrením programu boli aj moderné až akrobatické figúry a kreácie majstrov sveta v rock and rolle. Double MM bola skutočným prekvapením večera – mladá speváčka a herečka Michaela Merklová si bezprostrednou interpretáciou francúzskych kabaretných ladených šansónov, ako i amerických piesní vyššieho štandardu, získala sympatie všetkých prítomných. O skvelú atmosféru na tanečnom parkete a o dobrú náladu hostí sa postarala hudobná skupina Allegro. Stavbári plesali až do skorého rána...

Naše podakovanie patrí aj sponzorom, ktorí svojou participáciou preukázali dôveru organizátorom plesu.

VALÉRIA KOCIANOVÁ

Strojárska olympiáda a Deň otvorených dverí

Najlepším prišiel zagratulovať člen predstavenstva Volkswagen Slovakia a. s. Wilfried von Rath (v strede). Vľavo dekan prof. L. Šooš.

Veľkú pozornosť pútal aj stánok generálneho partnera akcie Volkswagen Slovakia, a. s.

Vrcholom aktivít súvisiacich s náborom študentov na Strojnícku fakultu STU je Strojárska olympiáda a Deň otvorených dverí. Dňa 14. 2. 2013 sa uskutočnilo finále 6. ročníka. Súťaž je každoročne určená všetkým študentom stredných škôl, ktorí majú záujem súťažiť a overiť si svoje vedomosti vo viacerých oblastiach prírodných a technických vied (matematika, fyzika, strojnictvo a odborné strojárske zameranie). Študenti pritom získavajú zaujímavé poznatky a skúsenosti a bližšie spoznávajú Strojnícku fakultu. Aj tento raz ich vo vestibule čakali stánky jednotlivých ústavov, kde pedagógovia fakulty informovali o bakalárskych programoch a predvádzali výsledky študentských prác resp. výskumu. Prišli aj zástupcovia firiem, ktorí ukázali študentom možnosti uplatnenia absolventov s technickým vzdelaním.

Do súťaže sa zapája každoročne vyše tisíc študentov. V tomto roku súťažilo 127 škôl z celého Slovenska. Na webovej stránke olympiády bolo vyše 60 tisíc vstupov. Súťaž bola rozdelená do niekoľkých kôl. Študenti si deň bez internetu nevedia ani predstaviť, a preto sa úvodné kolá súťaže uskutočnili prostredníctvom web stránky www.olympiada.sjf.stuba.sk. Prvé kolo sa konalo formou testu a bolo venované otázkam z matematiky a fyziky. Nebolo potrebné veľa počítať, dôležité bolo

zamyslieť sa nad správnu odpoveďou. Druhé kolo bolo venované otázkam zo „strojariny“. Obsahovalo tiež dva testy. Jeden bol venovaný základným strojárskym pojmom. Druhý test bol voliteľný – podľa oblastí, v ktorých sa súťažilo. Otázky nevyžadovali žiadne špeciálne strojárske znalosti, ani špeciálne technické vedomosti. Rovnako dobre na ne mohol odpovedať študent gymnázia, ako aj študent odbornej školy. Na web stránke Strojárskej olympiády bolo zverejňované aktuálne poradie zapojených študentov. V treťom kole bolo úlohou vypracovať súťažnú prácu na tému z vybranej oblasti. Vo finále sa predstavilo štyridsať najúspešnejších súťažiacich (10 súťažiacich v každej kategórii) v štyroch sekciách.

Aj v tomto roku sa záujem sústredil na vystavené študentské formuly.

Otvorenie a vyhodnotenie súťaže bolo spojené so spoločenským a kultúrnym programom za účasti zástupcov Strojníckej fakulty, stredných škôl a vrcholových manažérov slovenských podnikov. Prví traja víťazi z každej oblasti boli finančne odmenení sumou 300, 200, resp. 100 eur. Školy, na ktorých študujú, dostanú dvojnásobok odmeny študenta. Víťazi

v jednotlivých kategóriách budú prijatí bez prijímacích pohovorov na Strojnícku fakultu STU v Bratislave a všetkým súťažiacim dekan fakulty odpustí poplatok za prijímacie konanie.

V rámci Dňa otvorených dverí si návštevníci mohli v sprievode našich doktorandov prezrieť fakultu, zoznámiť sa s prostredím školy a s laboratóriami. Ako po minulé roky, aj tento raz nás navštívili študenti zo všetkých regiónov Slovenska. Pre veľký záujem sme z niektorých regiónov zabezpečili dopravu študentov.

Súčasťou akcie bola aj diskusia s učiteľmi a zástupcami škôl, ktorí sprevádzali študentov na akcii. Tentoraz sa konala na tému: „Ako zlepšiť vzdelávanie technickej mládeže a spoluprácu stredných a vysokých škôl“. Naši učitelia z fakulty informovali o problémoch s prichádzajúcimi študentmi zo stredných škôl, predovšetkým v oblasti matematiky a fyziky. Problémom je nízka úspešnosť na skúškach a skoré zanechanie štúdia.

Akciu pomáhali organizovať aj dlhoroční partneri Strojníckej fakulty STU. Stálym generálnym partnerom je Volkswagen Slovakia, a. s. Ďalšími tohtoročnými partnermi boli Konštrukta Industry, VÚZ Výskumný ústav zväračský-Priemyselný inštitút, Matador Group, Slovenská spoločnosť údržby, Tatravagónka, a. s., SOVA Digital, a. s., Zväz automobilového priemyslu SR, Zväz strojárskeho priemyslu SR, atď. Nielen u týchto partnerov, ale aj u mnohých ďalších, s ktorými má fakulta

bohaté kontakty, nájdú naši študenti uplatnenie. Aj táto skutočnosť napomáha tomu, že nezamestnanosť absolventov Strojníckej fakulty STU v Bratislave je menej ako 2 % a patrí k najnižším na Slovensku.

MARIAN KRÁLIK

Technologické centrum na transfer technológií

V dňoch 26. – 27. novembra 2012 sa v Regensburgu (Nemecko) stretli politici, stratégovia, ekonómovia, akademickí odborníci z makroregiónu povodia Dunaja na prvom výročnom fóre európskej stratégie pre Dunajský región. Prítomnosť a príhovor spolkové kancelárky Angely Merkel na tejto významnej udalosti podčiarkli závažnosť, ktorú nemecká vláda prikladá aktivitám, cieľom a perspektívam Dunajskej stratégie. Premiérka zdôraznila potrebu a aktuálnosť Dunajskej stratégie ako súčasť podpory nemeckej vlády na skvalitnení životných podmienok a podmienok pre rozvoj štátov pozdĺž veltoku Dunaja.

V rámci konferencie dekan FEI STU podpísal zmluva o príprave a založení akademického centra pre transfer technológií na Fakulte elektrotechniky a informatiky. Uvedené centrum bude jedným zo zárodokov Dunajskej siete pre transfer technológií, spolu s centrami na Vysokoj škole poľnohospodárskej v Nitre, univerzitách v Novom Sade v Srbsku a v Kluži-Napoco v Rumunsku. Tieto centrá majú za úlohu pripraviť a podporiť program regionálnej a transdunajskej inovácie, zavádzanie výsledkov vedy a výskumu do praxe, ako aj skvalitnenie a zefektívnenie technológií v malých a stredných podnikoch v regiónoch. Malé a stredné podniky majú kľúčovú úlohu v oblasti zamestnanosti, rozvoja hospodárstva, oživenia regiónov.

Technologické centrum FEI STU v spolupráci s nadáciou Steinbeis Európa center

z Bádenska-Württenberska pracuje na identifikácii aktuálnych potrieb podnikov a praxe regiónu a bude rozvíjať dialóg medzi vedecovýskumnými centrami a projektovými tímami na fakulte a priemyselným odvetviami na Slovensku. Centrum bude spolupracovať v rámci Dunajskej siete technologických centier na tvorbe Spoločného akčného plánu pre inovácie v Dunajskom regióne pre plánovacie obdobie 2014 – 2020.

Podľa vyjadrenia dekana FEI G. Juhása bude centrum podporovať transfer poznatkov pre potreby podnikov, podporovať spoločný výskum priemyselných podnikov a pomáhať pri podávaní a riešení projektov. Centrum

plánuje realizáciu programu na podporu projektového manažmentu a zavádzanie IKT nástrojov na podporu projektového riadenia v regióne, rozšírenie existujúcich projektov z oblasti fotovoltaiky, podporu projektov z oblasti realizácie telemedicíny v spádovej oblasti univerzity a bude svoj program dynamicky adaptovať podľa požiadaviek a potrieb podnikov z praxe s cieľom zvýšenia konkurencieschopnosti regiónu.

PETER LINHARDT

Elitná jednotka

Fakulta elektrotechniky a informatiky STU v Bratislave po úspešnom minulom roku pokračuje s náborovou kampaňou známou ako Elitná jednotka. Absolventov stredných škôl láka na zaujímavé štipendium, záruku pracovného miesta a výšku nástupného platu. Tento rok využíva aj nové nástroje na komunikáciu – roadshow po stredných školách a „Elitnú električku“.

Náborová kampaň je zameraná na absolventov stredných škôl, ktorí si v tomto období vyberajú vysokú školu. Touto mierne provokačnou formou odpovedá na základné otázky, ktoré si študent kladie pri výbere školy – aká bude kvalita štúdia, aké bude jeho uplatnenie na trhu práce, aký bude mať zárobok? Fakulta komunikuje so stredoškôlkami prostredníctvom webovej stránky www.elitnajednotka.sk, sociálnej siete Facebook, ale aj prostredníctvom priamej prezentácie na gymnáziách a odborných stredných školách po celom Slovensku. „Po vyhodnotení kampane z minulého roka, kedy sme zaznamenali nárast o viac než dvesto podaných prihlášok, sme sa jednoznačne rozhodli pokračovať v kampani aj pre akademický rok 2013/2014. Zároveň sme sa rozhodli kampaň obohatiť o osobný kontakt so študentmi,“ povedal dekan FEI prof. RNDr. Gabriel Juhás, PhD.

Roadshow Elitnej jednotky prebehla v dvadsiatich piatich školách po celom Slovensku. Jej cieľom bolo priamou formou oslovit maturantov a študentov tretích ročníkov a ponúknuť im zaujímavé možnosti štúdia na fakulte. „Snažili sme sa zdôrazniť výhody štúdia na našej fakulte, akými sú takmer 100 % uplatniteľnosť na trhu práce, schopnosť naučiť sa dôsledne analyzovať a prinášať riešenia, ale aj kvalitné finančné ohodnotenie pri nástupe do prvého zamestnania,“ hovorí dekan fakulty.

Fakulta elektrotechniky a informatiky STU bola prvou verejnou vysokou školou, ktorá spustila náborovú kampaň ako jeden z nástrojov na získanie študentov. „Vysoké školy by nemali byť pasívne, ale mali by o kvalitného študenta bojovať. Neobyčajná náborová kampaň je však len jeden z nástrojov, ako sa k nim dostať. Rozhodujúcim faktorom by mala byť kvalita vzdelávania, a tú my ponúkame prioritne.“ konštatoval dekan fakulty G. Juhás.

PETER TELEK

Ochrana kultúrneho dedičstva

V priestoroch Slovenského národného múzea v Bratislave sa 20. – 22. 2. 2013 uskutočnila vedecká konferencia so zahraničnou účasťou „Interdisciplinarita vo vedeckom výskume pri rozvoji ochrany kultúrneho dedičstva“ CSTI 2013. Hlavnými organizátormi konferencie boli už druhýkrát – Slovenská technická univerzita a Slovenské národné múzeum. Členmi programového výboru boli zástupcovia pamäťových fondových inštitúcií: SNM – PhDr. Gabriela Podušelová, SNG – PhDr. Alexandra Homolová, STU – doc. Ing. arch. Andrea Urlandová, PhD. (Fakulta architektúry), prof. Ing. Michal Čeppan, CSc.; prof. Ing. Svetozár Katuščák,

Prof. S. Katuščák a Prof. R. Mazzeo.

PhD.; prof. Ing. Dušan Bakoš, DrSc.; prof. Ing. Jozef Šima, DrSc.; doc. Ing. Milena Reháková, PhD.; doc. Ing. Katarína Vizárová, PhD., (FCHPT) a SAV – PhDr. Matej Ruttkay, CSc., (Archeologický ústav). Konferencia CSTI 2013 nadviazala na prvý ročník vedeckej konferencie CSTI 2011 „Konzervačná veda a technológie pre ochranu kultúrneho dedičstva“. Cieľom konferencie CSTI 2013 bolo prezentovať nové poznatky konzervačnej vedy z oblasti interdisciplinárnych výskumov a postupov pri ochrane jednotlivých súčastí kultúrneho dedičstva a posilniť interdisciplinárny prístup a výmenu poznatkov a skúseností pri jeho ochrane. Konzervačná veda alebo veda o dedičstve nie je len jednoduchým súčtom poznatkov súvisiacich vedných disciplín (história, archeológia, biológia, chémia, fyzika, materiálové inžinierstvo, konzervovanie, reštaurovanie, informačné technológie atď.). Význam existencie integrovaných vied, medzi ktoré konzervačná veda patrí, spočíva aj v objavovaní nových interdisciplinárnych rozhraní. Pritom najväčší pokrok a kvalitatívne zmeny prebiehajú často práve na rozhraní dosiaľ známych vedných disciplín. Interdisciplinárny systém metód a vedomostí v prípade konzervačnej vedy slúži okrem iného na vytváranie mostov medzi humanitnými a exaktnými vedami, pričom podporuje vzájomné posilňovanie a kooperáciu. Po úvodných slovách PaedDr. Rastislava Púdelku, generálneho riaditeľa SNM

a prof. Ing. Jána Šajbidora, DrSc., dekana FCHPT, otvoril odborný program konferencie profesor Rocco Mazzeo z Boloňskej univerzity, medzinárodne uznávaný odborník v oblasti vedeckej analýzy diela s prednáškou „The role of the conservation scientist in interdisciplinary team work and appropriate professional training – a national and international perspective“. Jednotlivé programové bloky otvorili svojimi prednáškami pozvaní odborníci zo zahraničia. Účastníkov konferencie zaujala najmä prednáška „Obuv na nohách vojaků terakotové armády v Xi-An“ doc. Ing. Petra Hlaváčka, CSc., z Univerzity Tomáše Bati v Zlíne, špecialistu na štúdium historických nálezov obuvi. Na konferencii boli prezentované prednášky a posterly z oblasti konzervačnej vedy, výskumu a praxe ochrany kultúrneho dedičstva, zamerané na nové technológie, materiály a metódy analýzy, interdisciplinárne aspekty vo vzdelávaní a v praxi konzervačného vedca/odborníka (conservation scientist). Treba vyzdvihnúť aj zaujímavé a hodnotné príspevky slovenských a českých študentov druhého a tretieho stupňa vysokoškolského štúdia (FCHPT, FA STU v Bratislave, UPJŠ Košice, AU SAV Nitra, VUT Brno).

Na záver konferencie sa uskutočnil okrúhly stôl na tému „Príklady a skúsenosti financovania a manažmentu výskumu – trendy a budúcnosť“, na ktorom sa zúčastnili aj zástupcovia Ministerstva vzdelávania, umenia a kultúry Rakúska (Dipl.-Ing. Mag. Art. Bruno Maldoner, Dr. techn., ministerský radca), Ministerstva kultúry SR a archívov SR.

Je zrejmé, že zabezpečenie trvalej, kvalitnej a bezpečnej ochrany objektov kultúrneho dedičstva môže byť efektívne realizované kvalitným tímom odborníkov z rôznych vedných oblastí, a to prostredníctvom interdisciplinárneho výskumu a reálneho výkonu reštaurátorov a konzervátorov. Nevyhnutnou podmienkou je však podpora všetkých zainteresovaných rezortov.

KATARÍNA VIZÁROVÁ

Noc architektúry – Let's get punk!

Noc architektúry predstavuje vždy spojenie architektúry, urbanizmu, dizajnu v rámci jedného večera. Základný koncept štandardne vytvára prezentácia semestrálnych prác študentov fakulty v rámci jedného večera, doplnená zaujímavými prednáškami, diskusiami, hudbou a zábavou. Vo štvrtok 21. februára 2013 sa uskutočnilo už štvrté pokračovanie tohto projektu v priestoroch FA STU. Idea vznikla v roku 2010 s cieľom otvoriť takýmto spôsobom školu širšiemu publiku, ukázať, čo sa tvorí na fakulte a vyvolať o tom dialóg.

Hlavnou témou večera poslednej Noci architektúry pod názvom Let's Get Punk boli intervencie a zásahy, ktoré za málo financií zmenia kvalitu priestoru fakulty, ktoré vznikli počas workshopu cez víkend 16. – 17. 2. 2013. Workshop, na ktorom študenti mali možnosť participovať na premene samotnej školy, priniesol jednak zaujímavé farebné stvárnenie

niektorých priestorov fakulty, ale vytvoril aj nové, oddychové priestory pre štúdium.

Tému nízkonákladových intervencií otvorila prednáška pražského ateliéru COLL COLL, ktorý predstavil svoju tvorbu, aj to, ako sa dá za málo peňazí urobiť maximum. Balónová inštalácia vo foyeri fakulty, kde héliom naplnené balóny, nasvietené rôznymi farebnými LED diódami, doslova zmenili priestor na nepoznanie, mala filozoficky vyjadrovať impulz zmeny, ktorú fakulta potrebuje. Večer pokračoval obľúbeným formátom 15MIN, kde sa predstavili projekty ako BANSKÁ ST A NICA, Čo – Čerstvé ovocie, Námestie pre ľudí, Autonómna zóna Lafranconi, festival reSITE v Prahe a vynovená platforma 1x1. Okrem vystavených prác študentov, prednášok či prezentácií súbežne prebiehala sekcia nazvaná Čo sa na škole nenaučíte, kde sa predstavili organizácie, ktoré pomáhajú rozvoju osobnosti, aj spoločnosti, prevažne formou zážitkového umenia, či ovládania komunikačných nástrojov. Prezentovalo sa Štúdio zážitku, kde si mohli návštevníci vyskúšať niekoľko hravých či umeleckých aktivít, Partners for Democratic Change Slovensko predstavilo v čom sa angažujú, ale aj to, prečo je riešenie konfliktu základnou náplňou ich práce. Nasledovali lektori z luventy a záver sekcie patril projektu Voices.

Jednou zo zaujímavých častí bola aj diskusia s autormi projektu Flowers for Slovakia. Projekt po úspešnom prvom ročníku teraz nadviazal spoluprácu s firmou Vitra. Noc architektúry priniesla po druhýkrát formát Stand up comedy v architektonickom poňatí. Študenti mali pre seba mikrofón, pódium, publikum a predstavovali svoje projekty, kde ten s najvýraznejším potleskom získal hodnotný dar od kníhkupectva Artbooks.

Atmosféru stretnutia nielen odborníkov, ale aj verejnosti dotváralo nielen posedenie pri čajoch či káve, ale aj DJs Bobsan a Emonizboyz. Škola opäť žila, o čo sa postaral organizačný tím doktorandov a študentov.

ANDREJ OLAH, ELENA ŠOLTÉSOVÁ
Foto: MATEJ KOVÁČ

Slovenská ľudová architektúra

Ľudová architektúra je naším pokladom, hovorí prof. Janka Krivošová. Slávnostná prezentácia jej krásnej knihy Slovenská ľudová architektúra sa uskutočnila v stredu 20. februára 2013 v Pálffyho paláci na Zámockej ulici. Knihu prišlo privítať vyše 120 vzácných a milých hostí, ku ktorým patrila Oľga Köhlerová, Ing. Miloš Blanárik, dekan FA STU doc. Ing. arch. Ľubica Vitková, Ing. arch. Ivan Gojdič, Magdaléna Rúfusová, Elena Händler. Ing. Milan Petráš, PhD., si zaspomínal na časy minulé i zarecitoval z básní Milana Rúfusa. Dekanka Fakulty architektúry sa vo svojom príhovore poďakovala prof. Krivošovej za zmapovanie, zdokumentovanie a prezentáciu nielen slovenskej ľudovej architektúry, ale i prác študentov, ktorí pod jej vedením a vedením ďalších kolegov toto kultúrne dedičstvo študovali už v začiatkoch výučby architektúry na vtedajšej Fakulte architektúry a pozemného staviteľstva.

Obraz našej ľudovej architektúry prináša 176 stranová publikácia Janky Krivošovej Slovenská ľudová architektúra z vydavateľstva Trio Publishing. Kniha je nielen komplexným pohľadom na dedičstvo našich predkov, ale je aj spomienkou na ich ruky a um, nápady a umelecký cit, s ktorým z jednoduchých materiálov dokázali mnoho vytvoriť. Teplé domovy, kostoly – lebo bez Božej pomoci sa zbožie, zemiaky ani kapusta neurodia, ale aj technické objekty. Humná, maštale a chlievy pre svoj dobytok, aby ich živil, sypárne pre často chudobnú úrodu. A technické pamiatky ľudovej architektúry, lebo zrno treba zomlieť, kone treba podkuť, súkno treba valchovať a vodu vyťahnúť zo studne. V posledných desaťročiach našťastie badať záujem o dedičstvo predkov i v súvislosti s pozostatkami ľudovej architektúry. Stavby sa začínajú rekonštruovať – niekedy citlivo, inokedy menej, ale podstatné je, aby v symbióze starého s novým vznikla nová kvalita bývania pre

súčasnú aj budúce generácie v kontinuite s tradíciou a dedičstvom predkov.

IRENA DOROTJAKOVÁ
Foto: ARCHÍV TRIOPUBLISHING

Zľava. Ing. Milan Petráš, arch. Ivan Gojdič, prof. Janka Krivošová, vydavateľka Magdaléna Fazekašová.

Profesor Moravčík – doctor honoris causa

Rozhodnutím vedeckej rady Kalašnikovovej štátnej technickej univerzity v Iževsku z 28. januára 2013 sa stal dekan Materiálovo-technologickej fakulty so sídlom v Trnave prof. Dr. Ing. Oliver Moravčík čestným doktorom tejto známej ruskej technickej inšti-

túcie. Diplom a insígnie Dr. h. c. si profesor Moravčík prevzal na slávnostnom zasadnutí akademickej obce IŽGTU 22. 2. 2013.

Blahoželáme.

JOZEF PETERKA

Job Day

V snahe vytvoriť podmienky na reálnu komunikáciu medzi uchádzačmi/študentmi na jednej strane a zamestnávateľmi na strane druhej, pripravila MTF STU 6. 3. 2013 pre končiacich študentov podujatie Job Day 2013. Cieľom tohto podujatia bolo poskytnúť budúcim absolventom fakulty/potenciálnym uchádzačom o zamestnanie možnosť získať informácie o spoločnostiach pôsobiacich na trhu práce, poskytnúť informácie, ako sa aktívne uchádzať o zamestnanie a upozorniť na nedostatky, ktoré sa vyskytujú pri pohovoroch a konkurzoch a následne uchádzačovi bránia v uplatnení sa na trhu práce.

Na podujatí sa prezentovali firmy: SOVA Digital, a. s.; SYZ Informatika, s r. o.; Grafton

Recruitment Slovakia s r. o.; Smart Vikings s r. o.; Taravagónka, a. s.; Johnson Controls International s r. o.; ESCAD Slovakia s r. o.; TRW Automotive (Slovakia) s r. o.; ZKW s r. o. a Wertheim s r. o.

Počas Job Day sa prihlásené firmy predstavili v 30 minútových prezentáciách v aule MTF na Paulínskej ulici. Vo foyeri fakulty boli vytvorené stanovišťa jednotlivých firiem, kde pre študentov i zamestnancov boli k dispozícii zástupcovia firiem pripravení odpovedať na otázky príp. poskytnúť ukážky ich produkcie.

Zúčastnené firmy dostali jednotný „Job Day balík“ s obsahom prezentačných materiá-

lov o fakulte. Garantom podujatia bol Odbor akademických činností MTF STU.

JANA ŠTEFÁNKOVÁ

Týždeň doktorandov 2013

V dňoch 4.- 6. 2. 2013 sa na pôde MTF STU Trnava uskutočnil druhý ročník akcie Týždeň doktorandov, ktorej hlavnými organizátormi a koordinátormi boli zástupcovia interných doktorandov za jednotlivé ústavy. Akcia bola zameraná na zvýšenie informovanosti interných doktorandov MTF STU – prezentáciou pracovísk a dizertačných prác študentov denného doktorandského štúdia na jednotlivých ústavoch, nadviazanie, resp. zintenzívnenie spolupráce a dobrých vzťahov medzi študentmi jednotlivých ústavov, na vytvorenie priestoru pre neformálne priateľské stretnutia.

Jednotlivé dni „Týždňa doktorandov“ pozostávali z oficiálnej dopoludňajšej časti, v rámci ktorej sa každý deň predstavili doktorandi dvoch pracovísk fakulty. Odborné prednášky boli doplnené praktickými ukážkami v špecializovaných laboratóriách jednotlivých ústavov. Popoludňajšie – neoficiálne časti boli zame-

rané na športové a kultúrne vyžitie študentov. Okrem športového popoludnia, keď sa interní doktorandi bližšie spoznali pri volejbale, vybíjanej, futbale, pingpongu, či iných športoch, sa spoločne zúčastnili aj divadelného predstavenia „Komédia omylov“ od W. Shakespeara v Divadle J. Palárika v Trnave. „Týždeň doktorandov“ bol zakončený a vyhodnotený na spoločnom obede v posledný

deň podujatia. Nasledujúce dni po akcii bola spustená anketa zameraná na hodnotenie spokojnosti oficiálnej i neoficiálnej časti, a tiež na vyjadrenie vlastných názorov, pripomienok a návrhov na zlepšenie.

KATARÍNA DRIENIKOVÁ
MICHAL ONDRUŠKA

Snežná Googlovica

Po Horúcej jeseni s GTUG-om mohla podľa správnosti nasledovať jedine Snežná Googlovica. Aj keď do poslednej chvíľe nebolo jasné, či nejaký sneh bude, organizátori sľub dodržali. Ak ste sa prednášok zúčastnili, viete, že cestou do novej budovy FIIT STU ste sa museli popasovať s veľkými kopami snehu. Event sa uskutočnil 12. februára v Turingovej veľkej učebni.

Už po niekoľký raz sa podobné podujatie konalo pod hlavičkou GTUG Bratislava, za ktorým stoja nadšenci pre Google technológie a tiež bývalí absolventi FIIT, Peter Šimún a Ladislav Gažo. Po skončení vysokej školy založili fungujúcu spoločnosť Seges a k budovaniu silnejšej IT komunity na Slovensku prispievajú aj pomocou organizovania takýchto aktivít.

Predchádzajúce ohlasy a plná sála svedčili o tom, že výber prednášajúcich bol správny. Prvou lastovičkou v programe bol Google developer Daniel Steigerwald, ktorý prítomným porozprával o tom, prečo by Google Closure mala byť tou správnou knižnicou pri návrhu a vývoji javascriptových aplikácií, a prečo by ste na jQuery, Mootools a YUI mali zabudnúť. Prezentácia obsahovala viac ako 50 slidov a účastníkov previedla problematikou Google Closure zaujímavou formou. Danove skvelé prezentačné schopnosti prispeli k tomu, že aj taká obsiahla téma, akou je vývoj komplexných webových aplikácií, pôsobí ako jednoduchá úloha.

Startupy sú v súčasnosti jednou z top tém, o ktorých prišiel porozprávať Michal Maxian. Súčasťou prezentácie bola tiež pozvánka na nadchádzajúci Startup Weekend Bratislava, ktorý sa uskutoční v marci. Michal je jedným z hlavných organizátorov tohto eventu.

V programe dostali svoje slovo aj študenti Filip Čaran a Roman Kočí, ktorí ukázali porovnanie rôznych cross-platform vývojových nástrojov

pre mobilné zariadenia, aplikovaných predovšetkým na problematiku tvorby hier v 2D/3D. Všetky frameworky boli dôkladne rozanalyzované a ich výhody a nevýhody podložené praktickými ukážkami.

Filip Hraček z Google Česká republika vystúpil s prezentáciou o Darte, mladom programovacom jazyku z dielne Google. Opäť preukázal schopnosť zrozumiteľne vysvetliť nový jazyk na praktických príkladoch, ktoré sa stretli s veľmi pozitívnymi ohlasmi. To, že má Dart pred sebou skvelú budúcnosť, je po Filipovej prednáške všetkým viac ako jasné.

Kapacity podujatia boli dopredu plné do posledného miesta, takže nie je pochýb, že aj o prípadný ďalší meetup bude nemalý záujem.

JANA VLNKOVÁ

Prví návštevníci

Maturanti SPŠ v Nitre z odboru elektrotechnika spolu so svojou učiteľkou informatiky zavítali na pôdu našej fakulty plní očakávaní. Prví návštevníci v nových priestoroch tesne pred spustením výučby.

Skupinku žiakov dychtivých po informáciách privítal dekan fakulty Pavel Čičák a prodekanka Daniela Chudá, ktorá im porozprávala o možnostiach štúdia na fakulte, o prijímacom konaní, o rôznych príležitostiach a možnostiach, ktoré na nich, ako študentov FIIT, čaká. Peter Pišteň, ktorý sa vo svojom voľnom čase aktívne venuje študentom nielen FIIT, im priblížil život študenta nielen z pohľadu študijného, ale i voľnočasových aktivít a previedol ich priestormi fakulty. Navštívili odborné laboratórium, kde im Roman Broniš predstavil svoj projekt, ktorý je založený na ovládaní funkcií počítača gestami, čo si mohli aj sami vyskúšať. Navštívili laboratória Sieťovej akadémie (Cisco programov), kde sa im venoval Boris Dado, ktorý ich aj trošku vedomostne „prevetral“. Prezreli si študijné oddelenie, počítačové učebne, prednáškové miestnosti. Na záver pre nich naši doktorandi Ivan Srba a Robert Móro pripravili krátku súťaž – počítačovú hru s účelom, a tak svojim podielom prispeli i do výskumu. Verím, že sa s nimi stretneme opäť, tentoraz na zápise :-)

ZUZANA MARUŠINCOVÁ
Fotokoláž: MICHAL MICHEL

Lyžiarsky kurz nielen pre chemikov

Lyžiarsky kurz sa uskutočnil v termíne 10. – 15. februára 2013 a bol výnimočný počtom uchádzačov. Obrovský záujem prejavili naši študenti – chemici, ako aj poslucháči iných fakúlt STU, absolventi minuloročných kurzov a iní milovníci snehu na horách. Tradične sme sa stretli v nedeľu v popoludňaj-

ších hodinách na známej chate „Kosodrevina“ umiestnenej v strede svahu v stredisku Jasná, Chopok – juh. Snehové podmienky boli úžasné, avšak na rozdiel od minuloročného kurzu nám chýbalo slniečko. Museli sme si zvykať na každodennú nepríjemnú hmlu, v ktorej sa dalo veľmi ľahko zablúdiť. O tom

nás presvedčili dve naše študentky – snowboardistky, ktoré si na vlastnej koži vyskúšali ako funguje záchrana horskou službou. Našťastie, všetko dobre dopadlo, dievčatá sa našli a boli bohatšie o niektoré životné skúsenosti.

V predpoludňajších hodinách prebiehala organizovaná výučba v skupinách pod vedením inštruktora, kde sme poslucháčov privykali okrem lyžiarskych zručností aj na orientáciu v hmle a v teréne. Kurz dopadol úspešne, nelyžieri si obstojne osvojili techniku a pokročili zvládli aj ťažšie zjazdovky najvyššie položeného strediska Nízkych Tatier.

Po večeroch sme sa tešili z hudobnej zábavy v nočnom bare, kde si prišli na svoje milovníci tancovania a živej hudby. A ako to už býva, v deň odchodu hmla ustúpila a nasledujúce dni ju vystriedalo slniečko. My sme tam, žiaľ, už vtedy neboli, no aj napriek tomu sme sa domov vrátili šťastne, bez zranení a plní pozitívnych športových zážitkov. Doma nás čakala rovnako zasnežená Bratislava a frmol zo začiatku letného semestra...

KATARÍNA JAĎUĎOVÁ, FCHPT STU

Zimné študentské hry 2013

Už máme za tím? Túto otázku si položil organizačný tím Zimných študentských hier 2013 v nedeľu, 17. 2. 2013, keď sa hotel pomaly vyprázdňoval. Po štyroch dňoch hotel Liptov v lyžiarskom stredisku Jasná stíchol a organizátori Apache Entertainment s vybranými delegátmi Študentskej rady vysokých škôl si zrekapitulovali tento predĺžený víkend.

Účastníci začali prichádzať postupne od piatkového rána do večerných hodín. Po registrácii a prebratí uvítacieho balíčka sa niektorí vybrali na svah, iní nadväzovali kontakty, alebo sa rozhodli odskúšať horo-

lezeckú krytú stenu. Po večeri nasledovalo slávnostné otvorenie Zimných študentských hier 2013 a prvá Carat party. Počas noci sa predstavila kapela The Bright Eye, Matenko Halák & Roman Kováč. Noc uzavrel Dj Káčko v skorých ranných hodinách, čo mohlo byť pre niektorých účastníkov náročnejšie, pretože už o 7.30 začala súťaž v zjazde na lyžiach a snowboarde. Vyše 50 pretekárov nastúpilo na štart a odjazdilo jedno kolo v polooblačnom počasí. Nasledovalo voľné lyžovanie, obed a druhá lyžiarska a snowboardová disciplína – slalom. Pretekári mali

možnosť odjazdiť dve kolá, z ktorých sa im rátal lepší čas. Obe trate boli profesionálne pripravené a zabezpečené bezpečnostnými sieťami, brámkami, a časomierou. Počas pretekov bola na štarte Horská záchraná služba, ktorú našťastie nebolo treba využiť aj vďaka disciplinovanosti pretekárov. Aj keď polooblačné počasie sa počas slalomu zmenilo na husté sneženie a hmlu, spokojnosť účastníkov bola vysoká. Výsledky pretekov zjazdu a slalomu boli vyhlásené na začiatku druhej Carat party počas sobotnejšieho večera. Najrýchlejší boli ocenení hodnotnými cenami, ktoré darovali do súťaží sponzori. K neoficiálnym súťažiam patrila hra „Hon za pokladom“, v ktorej sa mohli zapojiť všetci účastníci v družstvách. Členovia najlepšieho družstva si tiež odniesli darčeky. Tento večer patril hip-hopovému zoskupeniu Vajkres, ktoré získalo najviac hlasov počas hlasovania o najlepšiu amatérsku kapelu. Organizačný tím verí, že účastníci odchádzali spokojní, plní nových zážitkov, výhier a odhodlania vrátiť sa o rok.

MARTINA JURČÁKOVÁ

UNIVERZITNÁ REGATA BRATISLAVA

DEŇ BRATISLAVSKÝCH VYSOKOŠKOLÁKOV

Záštitu nad podujatím prevzal Milan Ftáčnik, primátor hl. m. SR Bratislava

**sobota 4. máj 2013,
13.00 – 17.00 hod.
Eurovea – nábrežie Dunaja**

13.00 – 17.00

Vystúpenia vysokoškolských súborov
VUS Technik STU, FS Gymnik (UK),
FS Ekonóm (EU), študenti VŠMU

15.00

Štart preteku Univerzitná regata Bratislava
osemveslice zložené zo študentov
a zamestnancov univerzít

16.00

Vyhlásenie víťazov

Sprievodné podujatia:

- jazda na veslárskych trenažéroch
- prezentácie projektov bratislavských vysokých škôl
- výstava VŠVU
- simulovaná záchranná akcia SZU

21.00

Noc vysokoškolákov,
Vysokoškolský klub ELAM

Hlavný sponzor:

STU
SLOVENSKÁ TECHNICKÁ
UNIVERZITA V BRATISLAVE

Zúčastnené univerzity:

VŠV VYSOKÁ ŠKOLA
VÝTVARNÝCH UMENÍ
VŠVU ACADEMY OF FINE ARTS
AND DESIGN

Hlavní partneri:

Partneri:

